

Vergaderjaar 2024–2025

36 639

Wijziging van diverse wetten in verband met het invoeren van het burgerservicenummer en de voorzieningen van de digitale overheid in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid BES)

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 10 december 2024

De vaste commissie voor Digitale Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave	blz.
I. ALGEMEEN DEEL	2
1. Inleiding	2
2. Inhoud	3
2.1 Aanleiding en uitgangspunten	3
2.2 Noodzaak wetgeving	3
2.3 Alternatieven	3
2.4 Neveneffecten	3
2.5 Toekenning en gebruik van het BSN (Wabb)	4
2.6 Registratie van het BSN in de basisadministratie persoonsgegevens van een openbaar lichaam (Wet Bap BES)	4
2.7 Overige verbeteringen in de Wet bap BES	5
2.8 Registratie van ingezetenen van een openbaar lichaam in de BRP (Wet BRP)	5
3. Toetsing aan hoger recht	5
3.1 Artikel 8 EU-Handvest en AVG	5
4. Gevolgen	5
4.1 Algemeen	5
4.2 Gevolgen voor Caribisch Nederland	6
5. Inwerktreding	6
6. Voorlichting en communicatie	6

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel «Wijziging van diverse wetten in verband met het invoeren van het burgerservicenummer en de voorzieningen van de digitale overheid in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba» (Kamerstuk 36 639). Graag willen deze leden de regering een aantal vragen stellen. Maar allereerst merken zij op dat zij het een goede zaak vinden dat de geregistreerde inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) een Burgerservicenummer (BSN) krijgen, alsmede toegang tot digitale inlogmiddelen, zoals DigiD, waarmee de digitale dienstverlening van de overheid op de BES mogelijk wordt. Tegelijkertijd is het goed dat het mogelijk blijft om schriftelijk of via het loket contact met de overheid te hebben.

De leden van de NSC-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot invoering van het Burgerservicenummer (BSN) en de voorzieningen van de digitale overheid in de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. Deze leden onderschrijven het belang van het verbeteren van de digitale overheidsdienstverlening in Caribisch Nederland en juichen de inzet toe om deze op een gelijkwaardig niveau te brengen met het Europese deel van Nederland. Op dit moment hebben deze leden geen aanvullende vragen en kijken zij met interesse uit naar de verdere behandeling van het wetsvoorstel.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden hebben op dit moment geen nadere vragen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden steunen de doelen die het wetsvoorstel beoogt. Zij hebben nog enkele vragen. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering allereerst hoe zij tot haar schatting is gekomen dat 80% van de inwoners van Caribisch Nederland nu niet over een BSN en DigiD beschikt.

2. Inhoud

2.1 Aanleiding en uitgangspunten

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering welke lessen de regering heeft getrokken uit de invoering van het BSN en de voorzieningen voor een digitale overheid in Europees Nederland. Op welke manier neemt de regering deze mee bij de invoering van het BSN in Caribisch Nederland?

2.2 Noodzaak wetgeving

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Wet bap BES wordt aangepast voor de BES-eilanden om het BSN op te kunnen nemen in de eigen bevolkingsadministratie. Hoe regelt deze wet dat de eigen bevolkingsadministratie dan nog aansluiting vindt met de digitale overheidsdiensten van Europees Nederland?

2.3 Alternatieven

In het onderhavige wetsvoorstel is er geen sprake van een volledige vervanging van de Basisadministratie persoonsgegevens BES (Bap BES) door de BRP. Dat zou voor dit moment een te complexe operatie zijn, zo begrijpen deze leden. Er ontstaat dus een dubbele registratie. Hoe is in deze situatie de bescherming van de persoonsgegevens gegarandeerd? Wat als blijkt dat er verschillen tussen de twee registraties zijn? Ook vragen zij welke ambitie er is om op termijn te komen tot één registratie en dus één BRP-stelsel. Wordt dat overwogen? Zijn daar al gedachten over? Zo ja, welke?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het niet mogelijk is om met een CRIB-nummer (Centraal Registratie Informatie Belastingplichtige) een DigiD te krijgen. Wordt bij invoering van deze wijzigingen de CRIB-nummers geharmoniseerd met de BSN-nummers? Deze leden vragen of er een mogelijkheid bestaat dat na invoering van deze wijzigingen een inwoner wel geregistreerd staat met een BSN maar niet met een CRIB-nummer. Tevens vragen zij of er ook gebruik gemaakt gaat worden van het BSN-nummer bij het innen van belastingen.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering of er in de toekomst belangrijke voordelen misgelopen worden doordat de Basisregistratie Personen (BRP) niet volledig wordt ingevoerd in Caribisch Nederland, ter vervanging van de Bap BES. Zo ja, willen deze leden weten welke voordelen dit zijn.

2.4 Neveneffecten

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het zit met de waarborging van het voorkomen van identiteitsfraude. Deze leden constateren dat het BSN-nummer niet wordt opgenomen op de ID-kaart BES. Hoe kan worden aangetoond dat een BSN hoort bij een persoon zonder een vorm van identiteitskaart?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering of de eilanden in Caribisch Nederland over voldoende capaciteit beschikken om te voorkomen dat kwaadwilligen onrechtmatig gebruik maken van het BSN en, indien dat onrechtmatig gebruik toch plaatsvindt, dit aan te pakken? Op welke manier wordt gemonitord in hoeverre een BSN gebruikt zal worden bij misbruik van overheidsvoorzieningen?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering in hoeverre er in Europees Nederland sprake is geweest of momenteel sprake is van «vernetwerking». Indien dit het geval is, vernemen deze leden graag of de regering verwacht dat een vergelijkbare mate van «vernetwerking» ook in Caribisch Nederland zal optreden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering hoe zij ervoor zorgt dat de publieksvoorlichting over de functie van het BSN en het belang van zorgvuldige omgang met het nummer zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk wordt ingericht.

2.5 Toekenning en gebruik van het BSN (Wabb)

De leden van de VVD-fractie lezen dat de bestuurscolleges verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van de BSN-nummers. Deze leden vragen welke samenwerking er is tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland in het verstrekken van de initiële BSN-nummers ter voorkoming van het aanmaken van dubbele BSN-nummers.

2.5.1 Toekenning

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam zal worden belast met de toekenning van het BSN aan ingezetenen. Wat wordt nu precies de rol van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het geheel, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

2.5.2 Gebruik en toezicht

In de memorie van toelichting valt te lezen dat voor niet-overheidsorganen aanvullende wetgeving nodig is, zo constateren de leden van de VVD-fractie. Het gebruik van het BSN buiten de overheid is slechts toegestaan voor zover dat wettelijk is bepaald voor de betreffende organisatie of sector. Het wetsvoorstel voorziet niet in aanvullende wetgeving voor de BES, zoals bijvoorbeeld voor de zorg en de onderwijssector. Welke redenen liggen daaraan ten grondslag? Wordt dit op termijn wel overwogen?

2.6 Registratie van het BSN in de basisadministratie persoonsgegevens van een openbaar lichaam (Wet bap BES)

Er is wettelijk bepaald welke categorieën persoonsgegevens geregistreerd worden. De leden van de VVD-fractie vragen of er gegevens bekend zijn over de kwaliteit van deze gegevens, zoals bijvoorbeeld de adresgegevens. In welke mate zijn deze gegevens nauwkeurig?

Anders dan de BRP kent de Bap BES geen wettelijke plicht voor overheidsorganisaties tot gebruik van gegevens uit de basisadministratie. Ook voor het BSN zal dus geen «verplicht gebruik» gaan gelden. De leden van de VVD-fractie vragen of hierdoor de voordelen van het invoeren van het BSN en de toegang tot digitale inlogmiddelen wel optimaal kunnen zijn en in hoeverre dit kan leiden tot eventuele fraude.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering welk tijdsplan zij hanteert voor de totstandkoming van een volwaardig stelsel van basisregistraties in Caribisch Nederland, waarin het verplichte gebruik van authentieke gegevens is opgenomen. Deze leden willen ook weten welke stappen de regering zal ondernemen om dit tijdsplan te realiseren.

2.7 Overige verbeteringen in de Wet bap BES

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het zit met de verplichte zelfevaluatie. Deze leden vragen of na enige tijd een evaluatie uitgevoerd zal worden om te controleren of deze verplichte zelfevaluatie correct wordt uitgevoerd. Zo niet, wat zijn de waarborging mochten deze verplichte zelfevaluaties niet volstaan of niet worden uitgevoerd?

2.8 Registratie van ingezetenen van een openbaar lichaam in de BRP (Wet BRP)

2.8.1 Invoering van de registratie van ingezetenen van een openbaar lichaam

Als inschrijfdatum blijft de datum van eerste inschrijving (als ingezetene of niet-ingezetene) in de BRP opgenomen en niet de datum van eerste inschrijving in de Bap BES. Wat is daarvan de reden? In hoeverre zou dat kunnen leiden tot foutieve informatie en vergissingen? Graag krijgen de leden van de VVD-fractie een reactie van de regering.

2.8.2 Rechtsbescherming, toezicht en handhaving

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zal worden belast met het toezicht op de registratie van ingezetenen van een openbaar lichaam in de BRP. Er is ook een Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens (CBP) BES. Blijft deze commissie bestaan? Hoe is straks de taakverdeling tussen deze twee organisaties, zo vragen de leden van de VVD-fractie?

3. Toetsing aan hoger recht

3.1 Artikel 8 EU-Handvest en AVG

3.1.1 Juridisch kader en huidige praktijk

De leden van de VVD-fractie lezen dat de wijzigingen regelen dat inwoners op Caribisch Nederland aanvragen kunnen doen met hun BSN bij instituties uit Europees Nederland, bijvoorbeeld het van tevoren aanvragen van studiefinanciering bij DUO. Dat is een positieve ontwikkeling. Welke controlemechanismes zitten in deze aanvraag om te controleren of dit goed gaat?

4. Gevolgen

4.1 Algemeen

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de kosten die met de uitvoering van de onderhavige wetgeving zijn gemoeid, worden betaald uit de begroting van het Ministerie van BZK en het BES-fonds, met uitzondering van de eigen kosten voor de DigiD-afnemer. Zijn de kosten voor het Ministerie van BZK al terug te vinden in de begroting voor het jaar 2025, of pas met ingang van het begrotingsjaar 2026? Zijn er ook kosten voor de openbare lichamen BES zelf? Zo ja, welke? In welke mate worden de BES-eilanden ondersteund bij de implementatie van deze wetgeving?

4.2 Gevolgen voor Caribisch Nederland

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering in te schatten in hoeverre burgers ervoor zullen kiezen om overheidsprocessen digitaal te regelen, zodra de digitale mogelijkheid beschikbaar is.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering in hoeverre de betreffende organisaties in Caribisch Nederland bereid zijn jaarlijks tussen de 5.000 en 20.000 euro te betalen voor het assessment in verband met het gebruik van DigiD als identificatiemiddel.

5. Inwerkingtreding

Het streven is om reeds in 2025 het BSN op de BES te kunnen uitgeven, alsmede om het publieke inlogmiddel DigiD in te voeren voor burgers. In hoeverre is dit realistisch? Is de invoeringsperiode daarvoor voldoende? Graag krijgen de leden van de VVD-fractie een reactie hierop.

6. Voorlichting en communicatie

In deze paragraaf wordt gesteld dat het digitaliseringsbeleid voor Caribisch Nederland verder strekt dan de enkele invoering van het BSN en het inlogmiddel DigiD. In dat kader vragen de leden van de VVD-fractie of de kwaliteit van het beschikbare internet op de BES van dien aard is dat er ook een goede digitale communicatie met de overheid kan plaatsvinden. Als dat niet voldoende wordt geacht, wat wordt er dan gedaan met aanbieders van internet om ervoor te zorgen dat er goed internet komt, juist met het oog op een goede digitale communicatie met de overheid?

De voorzitter van de commissie,
Palmen

Adjunct-griffier van de commissie,
Muller